

STATSMINISTERIET

Dato: 17. august 2009

Statsminister Lars Løkke Rasmussens svar på spørgsmål nr. 205 (alm. del) stillet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg efter ønske fra Meta Fuglsang (SF).

Spørgsmål 205:

”Ministeren bedes oplyse, på hvilket grundlag der er givet afslag på Dagbladet Informations anmodning om aktindsigt vedrørende tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussens transportudgifter i forbindelse med hans arbejde med at blive generalsekretær for NATO, jf. vedlagte artikel i Dagbladet Information den 8. juli "Strengt fortroligt: Statsministeriet hemmeligholder Foghs rejseudgifter til NATO-post". Desuden bedes ministeren redegøre for de overvejelser, der ligger bag afvisningen, herunder hvorfor anmodningen er afvist, og om ministeren mener, at anmodningen er omfattet af offentlighedsloven.”

Svar:

Dagbladet Information anmodede Statsministeriet om aktindsigt på følgende måde: »Jeg begærer hermed aktindsigt i ministeriets udgifter i forbindelse med statsministerens rejse- og anden aktivitet i relation til den mulige udnævnelse til generalsekretær for NATO. Jeg håber, at ministeriet vil være avisens læsere behjælpelig med at fremskaffe et overblik over de udgifter, som dette har medført, f.eks. indenfor det sidste halve års tid.«

Statsministeriet har behandlet Dagbladet Informations henvendelse som en anmodning om aktindsigt efter reglerne i offentlighedsloven.

Det fremgår bl.a. af offentlighedsloven, at en anmodning om aktindsigt skal angive de dokumenter eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med (§ 4, stk. 3). Efter offentlighedsloven er der adgang til indsigt i eksisterende dokumenter og sager. Myndigheder har således ikke en pligt til at fremstille oplysninger på anmodning, ligesom den aktindsigtsbegærende selv til en vis grad skal identificere de dokumenter eller sager, som den pågældende ønsker at få indsigt i.

På NATO-topmødet i april 2009 blev den tidligere statsminister udnævnt til kommende generalsekretær for NATO. Statsministeriet valgte på den baggrund at nævne rejsen i afgørelsen. Rejsseudgifterne til NATO-topmødet kunne på tidspunktet for afgørelsen ikke endeligt opgøres, hvilket Dagbladet Information er oplyst om.

Når en international toppost er ledig og skal besættes, foregår der naturligt en række drøftelser mellem stats- og regeringschefer omkring dette. Disse drøftelser sker typisk uformelt i forbindelse med, at stats- og regeringscheferne mødes i forskellige sammenhænge. Det er imidlertid en helt afgørende forudsætning for, at regeringen eventuelt kan køre en dansk kandidat i stilling til en international toppost, at indledende sonderinger og forberedelser kan foregå i fortrolighed – en fortrolighed, der nødvendigvis må opretholdes også efter en udnævnelse. Der gælder i øvrigt en tilsvarende forudsætning om fortrolighed i forhold til andre landes sonderinger og forberedelser i forhold til egne nationale kandidater. Denne gensidige forudsætning om fortrolighed er således en nødvendighed i forbindelse med besættelse af større internationale stillinger.

I det omfang Statsministeriet måtte have haft udgifter i forbindelse med sådanne drøftelser (indenlands eller udenlands), er det naturligvis ikke muligt at oplyse herom, uden dermed at bryde med den gensidige forudsætning om fortrolighed.

Dette hensyn til at kunne føre drøftelser med andre lande om besættelse af en international toppost i fortrolighed, er et hensyn, der er beskyttet i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 2, hvoraf det fremgår, at aktindsigt kan afslås, hvis det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser, herunder forholdet til fremmede magter.

Statsministeriet har på den baggrund afvist at give oplysninger om, i hvilket omfang der har været sådanne drøftelser og eventuelle udgifter hertil.

En fuldstændig besvarelse af Dagbladet Informations anmodning ville i øvrigt forudsætte, at Statsministeriet fremstillede en oversigt over, på hvilke møder og i forbindelse med hvilke rejser den tidligere statsminister har drøftet spørgsmålet om besættelse af NATO-topposten. Herefter ville det være muligt at identificere de udgifter, der har været forbundet med disse møder og rejser.

En sådan forpligtelse følger ikke af offentlighedsloven, jf. ovenfor, og Statsministeriet har ikke ønsket at fremstille en sådan oversigt, da det vil afdække politiske drøftelser med andre lande, der er foregået under forudsætning om gensidig fortrolighed.

Det bemærkes, at selvom Statsministeriet fremstillede en oversigt over, på hvilke møder og i forbindelse med hvilke rejser spørgsmålet om besættelse af NATO-topposten har været drøftet, ville det ikke være korrekt at henføre udgiften til møderne og rejserne til besættelsen af topposten, da uformelle drøftelser af denne karakter typisk sker i forbindelse med, at stats- og regeringscheferne mødes i forskellige sammenhænge.

Statsministeriet har efterfølgende tilbudt Dagbladet Information en oversigt over den tidligere statsministers udlandsrejser og udgifterne hertil i den ønskede periode. På samme måde vil der være adgang til aktindsigt i udgifter til møder, som den tidligere statsminister har afholdt i en given periode.